

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 19459/2024
06.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Укропина адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Милорад Трошић адвокат из ..., ради развода брака и вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 301/24 од 05.06.2024. године, у седници одржаној 06.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

Делимично се усваја ревизија тужиле и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 301/24 од 05.06.2024. године тако што се делимично усваја жалба тужиле, и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Основног суда у Новом Саду П2 1772/23 од 13.03.2024. године у ставу трећем изреке, у односу на почетак обавезе тужиле да доприноси издржавању малолетне ВВ, и **ОДБИЈА** захтев за период од подношења тужбе па до 13.03.2024. године.

У преосталом делу ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 301/24 од 05.06.2024. године, **СЕ ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1772/23 од 13.03.2024. године, ставом првим изреке, заједничко дете парничних странака, малолетна ВВ рођена ...2008. године у ..., поверена је оцу ББ на самостално вршење родитељског права, са пребивалиштем детета на адреси оца. Ставом другим изреке, уређен је лични однос малолетне ВВ са мајком АА по међусобном договору родитеља, у складу са вољом и жељом малолетног детета. Ставом трећим изреке, обавезана је мајка АА да на име свог доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа месечно износ од 10.000,00 динара, сваког првог до петог у месецу за текући месец, исплатом на руке ББ почев од дана подношења тужбе па све док за то буду постојали законски услови, са законском затезном каматом на свако појединачно плаћање и то од доспелости сваког појединачног износа па до исплате, а доспеле износе одједном. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован део тужбеног захтева тужиле који гласи: „утврђује се

да ће родитељско право над малолетном ВВ, рођеном ...2008. године у ... и малолетном ГГ, рођеном ...2004. године у ..., вршити самостално тужила АА; обавезује се тужени ББ да на име законског издржавања за малолетну ВВ и малолетну ГГ плаћа месечно износ од 40.000,00 динара почев од дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови до петог у месецу за текући месец и то одједном све доспеле обавезе са законском затезном каматом почев од доспећа сваког појединачног месечног износа до исплате на руке тужили у року од 8 дана од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења“. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 301/24 од 05.06.2024. године одбијена је жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П2 1772/23 од 13.03.2024. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију, из чије садржине произилази да другостепену пресуду побија у делу којим је потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке, у односу на почетак обавезе издржавања, из свих разлога предвиђених чланом 407. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану другостепену пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11.. 10/23) у вези са чланом 202. Породичног закона, Врховни суд је утврдио да је ревизија делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су закључиле брак 12.06.2004. године и имају двоје заједничке деце: малолетну ВВ, рођену ...2008. године и ГГ, рођену ...2004. године. Брак странака је разведен правноснажном пресудом 22.06.2023. године. Странке су и након подношења тужбе живе са малолетном ВВ у стану које је власништво туженог, а по окончању брачне заједнице, тужени ББ са малолетном ћерком остао је да живи у том стану. Тужила је по престанку брачне заједнице са туженим, организовала живот у родитељској кући у Првостепени суд је малолетну ВВ поверио оцу на самостално вршење родитељског права и одредио виђење детета са мајком по договореном моделу. Тужила је обавезана да на име свог доприноса издржавању малолетне ВВ плаћа месечно 10.000,00 динара, а њена обавеза утврђена је од подношења тужбе. Применом одредаба члана 6. тачка 1, члана 226, члана 60. став 1, члана 61, члана 68. став 2, члана 77. став 3, члана 160, члана 161 став 1 и члана 162. Породичног закона и одредби члана 3. став 1 и 2, члана 27. став 1. и 2. и члана 9. став 3. Конвенције о правима детета, одлучено је као у првостепеној пресуди, при чему је одлука о трошковима поступка донета применом члана 207. Породичног закона.

Другостепени суд је одбио жалбу тужиле и потврдио првостепену пресуду, прихватајући утврђено чињенично стање и примењено материјално право.

Тужила у ревизији наводи да се не противи висини одређене обавезе законског издржавања од 10.000,00 динара месечно, али се противи што је њена обавеза одређена од подношења тужбе. Истиче да је тужбу она поднела, да не постоји захтев

туженог за издржавање малолетног детета, нити је тужени одредио рокове за почетак обавезе тужиле, због чега сматра да је пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 3. став 1. ЗПП, и погрешно примењено материјално право када је њена обавеза да доприноси издржавању малолетног детета одређена од подношења тужбе, а не од правноснажности и извршности пресуде.

По оцени Врховног суда, наводи ревидента да је суд одлучујући о издржавању малолетне ВВ и обавезујући тужилу да плаћа допринос за њено издржавање, прекорачио тужбени захтев и одлучио о непостојећем захтеву, те учинио битну повреду одредаба парничног поступка, нису основани. Према одредби члана 226. Породичног закона суд је дужан да у брачном спору одлучи о вршењу родитељског права, а самим тим и о доприносу родитеља који не врши родитељско право у издржавању малолетног детета које му није поверено, без обзира да ли је такав захтев постављени или није. При томе, када одлучује о издржавању, суд није везан границама тужбеног захтева за издржавање, сходно члану 281. Породичног закона. Одлуку о висини и почетку обавезе издржавања малолетног детета, суд доноси применом чланова 160 – 164. Породичног закона и водећи рачуна о најбољем интересу малолетног детета, сходно одредбама чланова 6. и 266. став 1. истог закона. У конкретном случају, тужилка је поднела тужбу 27.09.2022. године, ради развода брака, поверавања заједничке деце (од којих је једно у међувремену постало пунолетно), издржавања деце и уређења личних односа, па како суд у овој врсти спора није везан границама тужбеног захтева али је у обавези да одлучи о свим сегментима вршења родитељског права (повери малолетног детета, уређењу личног односа и издржавању), то је овлашћен да донесе одлуку којом ће обавезати тужилу да доприноси издржавању малолетног детета које је поверено туженом на самостално вршење родитељског права, без обзира да ли је такав захтев постављен. Међутим, код утврђене чињенице да је тужилка и након подношења тужбе живела у истом стану са малолетном ВВ и туженим, да из исказа странака, па и туженог, произилази да су храну спремали и он и тужилка, да је по окончању заједнице живљења малолетна ВВ остала у стану са оцем, да се странке нису изјасниле о томе када се тачно тужилка иселила из стана у коме су сви заједно живели, а да из списка произилази да је тужени тек на рочишту за главну расправу одржаном 13.03.2024. године истакао захтев за издржавање малолетног детета од стране тужиле, то је, по оцени овог суда, погрешно примењено материјално право када је обавеза тужиле од по 10.000,00 динара месечно на име доприноса за издржавање малолетног детета, одређена од подношења тужбе па до 13.03.2024. године. Како обавеза тужиле тече од 13.03.20024. године, то је неосновано указивање у ревизији да њена обавеза треба бити одређена од правноснажности и извршности пресуде, па је у том делу ревизија неоснована.

Имајући у виду изнето, на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке, а на основу члана 414. став 1. ЗПП, као у ставу другом изреке.

Тужилци нису досуђени тражени трошкови ревизијског поступка, имајући у виду да је делимично успела са изјављеном ревизијом, па је применом члана 165. став 1. и 2. у вези са чланом 153. став 2. ЗПП и начелом правичности које прописује члан 207. Породичног закона, одлучено као у трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**